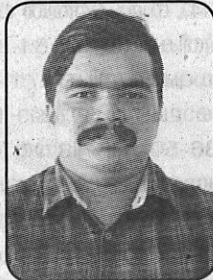

തീരദേശ വികസന പദ്ധതികൾ - ഗുണഭോഷങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നതാർ?

സമീപകാലത്തെ വൻകിട തീരദേശ വികസനപദ്ധതികളെ വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ട് ആ പദ്ധതികളുടെ ഗുണഭോക്താക്കളാക്കൊക്കെയാണെന്നും അതിന്റെ തിക്തഫലങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നവരാക്കൊക്കെയാണെന്നും പരിശോധിക്കുന്ന ലേഖനം. ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽനിന്നും പഠിച്ചുമാറ്റപ്പെടുന്ന ദരിദ്രവിഭാഗങ്ങൾക്കായി സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന വാഗ്ദാനങ്ങൾ പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടോയെന്നും ഇതിലൂടെ ലേഖകൻ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.

കിത്തൻ സി. ഡാമിയൻ
മാധ്യമ പ്രവർത്തകൻ

ഭൂമിയുടെ മുന്നിൽ രണ്ടും കടലാണ്. കടലിറങ്ങിയാണ് കര രൂപപ്പെട്ടത് എന്ന് ശാസ്ത്ര സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പറയുന്നു. കടൽ മനുഷ്യൻ എന്നും ഹരമായിരുന്നു. കടൽ കടന്ന് പുതു തീരങ്ങൾ തേടി കച്ചവടത്തിനും കീഴടക്കലിനും അധിനിവേശങ്ങളുടെ കോളനിവൽകരണത്തിനും മനുഷ്യൻ പുറപ്പെടുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ കടലിലെ മത്സ്യങ്ങളെ അവൻ ഭക്ഷിച്ചിരുന്നിരിക്കണം. ആദിമ മനുഷ്യന്റെ ഭക്ഷണത്തിനായുള്ള വേട്ടയാടൽ കാലം മുതൽ മത്സ്യബന്ധനം അവന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു. അത് ഇന്നും തുടർന്നു പോകുന്നു. ആദ്യകാല തമിഴ് സാഹിത്യ കൃതികളിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന അഞ്ചു തിന്നികളിൽ ഒന്നായ നെയ്തൽ കടലിനെ ആശ്രയിച്ചു കഴിയുന്ന ജനസമൂഹമാണ്. കാലാന്തരത്തിൽ മനുഷ്യന്റെ ജീവിതാവസ്ഥയ്ക്കും തൊഴിൽ ചുറ്റുപാടുകൾക്കും മാറ്റം വരുകയും ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഒരു ചാലക ശക്തിയായി തീരുകയും ചെയ്തപ്പോൾ കമ്പ്യൂട്ടറിന്റെയും മൊബൈലിന്റെയും ഇന്റർനെറ്റിന്റെയും പരിണാമങ്ങൾ അതിന് അതിവേഗം ആക്കം കൂട്ടുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇന്നും അത്തരത്തിലുള്ള പരിണാമങ്ങൾക്ക് വിധേയരാകാതെ ഡിജിറ്റൽ ഡിവൈസിന്റെ ലോകത്ത് ഇപ്പോഴും അടിസ്ഥാന ജന്മതയായി പി

ന്നാകം നിൽക്കുന്ന ജനവിഭാഗമാണ് കേരളത്തിലെ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ. എന്നാൽ ഇന്ന് കേരളത്തിൽ നിരവധി പ്രശ്നങ്ങളിലൂടെ കടന്നു പോകുന്നതും ഇവർതന്നെയാണ്. വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖനിർമ്മാണത്തിലെ അശാസ്ത്രീയ നടപടികൾക്കെതിരെ തീരുവനന്തപുരം ലത്തീൻ അതിരൂപതയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്നു വരുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ സമരം അതിലൊന്നു മാത്രം. നിലവിൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളും പിന്നാക്ക ജനവിഭാഗവും നേരിടുന്ന കാലിക പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നതാണ് മൂലമ്പിള്ളി കുടിയൊഴിപ്പിക്കൽ, കരിമണൽ ഖനനം, വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖ നിർമ്മാണം തുടങ്ങിയവ.

മൂലമ്പിള്ളിയുടെ തോരാത്ത ദുരിതക്കണ്ണീർ

മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തെ ഭരണകൂടം തെരുവിലേയ്ക്ക് ഇറക്കി വിട്ടതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട സംഭവമാണ് മൂലമ്പിള്ളിയിലെ കുടിയൊഴിപ്പിക്കൽ. വല്ലാർ പാടം കേന്ദ്രീകൃതമായി രാജ്യത്തെ ആദ്യ കണ്ടെയ്നർ ട്രാൻസ്ഷിപ്പ് ടെർമിനലിന് പച്ചകൊടി വിശ്വസ്യമായി രണ്ടായിരമാണ്ടിന്റെ തുടക്കങ്ങളിലാണ്. കൊച്ചിൻ പോർട്ട് ട്രസ്റ്റ് ഡി.പി. വേൾഡുമായി സഹകരിച്ച് തുടങ്ങിയ ഈ സ്വപ്ന പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യമെന്നത്

ഫീഡർ ഷിപ്പുകളിലൂടെയും റെയിൽ - റോഡ് മാർഗങ്ങളിലൂടെയും കണ്ടെയ്നറുകളെ ട്രാൻസ് ഷിപ്പ്മെന്റ് ടെർമിനലിൽ കൊണ്ടുവന്ന് മദർഷിപ്പുകളിലൂടെ അന്താരാഷ്ട്ര വിപണികളിൽ എത്തിക്കുക എന്നതായിരുന്നു. അതിലൂടെ ദുബായ് - കൊളംബോ തുറമുഖങ്ങളുടെ 'മദർഷിപ്പ്' ആധിപത്യത്തെ ഭാരതത്തിന് മറികടക്കാനാകുമെന്നും ആ തുറമുഖങ്ങളെ ആശ്രയിക്കാതെതന്നെ കയറ്റുമതി ചിലവിൽ നാൽപതു ശതമാനം കുറവുണ്ടാകും എന്നുമായിരുന്നു കണ്ടെയ്നർ, മുപ്പത് വർഷം ഡി.പി. വേൾഡ് നടത്തിപ്പും പരിപാലനവും നിർവഹിച്ച് കൊച്ചിൻ പോർട്ട് ട്രസ്റ്റിന് കൈമാറുന്നു എന്ന കരാറിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതിക്ക് തുടക്കം കുറിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയുടെ മാരിടൈം വികസന കുതിപ്പായി ഉയർത്തിക്കാട്ടിയ വല്ലാർപാടം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കൽ കർമ്മം വളരെ പെട്ടെന്നു തന്നെയാണ് നടത്തപ്പെട്ടത്. ഏകദേശം 316 കുടുംബങ്ങളാണ് കുടിയൊഴിപ്പിക്കലിന് വിധേയരായത്. ഭരണകൂടം അതിന്റെ എല്ലാ ഉരുക്കുമുഷ്ടിയോടും കൂടി ഒരു വികസന പദ്ധതിയ്ക്കായി നിഷ്കരുണം 2008-ൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ 316 കുടുംബങ്ങളെയും തെരുവിലിറക്കി വിട്ടു. റെയിൽ - റോഡ് കണക്ടിവിറ്റിയുടെ

ഭാഗമായി 2008 ഫെബ്രുവരി ആറിന് പത്തു കുടുംബങ്ങളെ മുലമ്പിള്ളിയിൽ നിന്നും കുടിയിറക്കി. മുലമ്പിള്ളിജനത ശക്തമായി പ്രതിഷേധിച്ചു. എറണാകുളം മേനക ജംഗ്ഷനിൽ 45 ദിവസം നീണ്ടുനിന്ന രാപകൽ സമരത്തിന് മുൻപിൽ മുലമ്പിള്ളി പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിച്ച് സർക്കാർ കൈ കഴുകൽ ആരംഭിച്ചു. 2008-ൽ ഒരു സുന്ദരമായ വികസന പുനരധിവാസ പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിച്ച് ജനങ്ങളെ കബളിപ്പിച്ചു എന്നുതന്നെ പറയാം. നാല് സെന്റർമുതൽ ആറ് സെന്റർവരെ ഭൂമി, പിന്നെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കി നൽകൽ, വല്ലാർപാടം ടെർമിനലിലും കൊച്ചിൻ പോർട്ടിലും തൊഴിൽ നൽകൽ, പകരം നൽകിയ ഭൂമിയിൽ വീട് വയ്ക്കുവരെ അയ്യായിരം രൂപ സർക്കാർ വകയായി വാടക നൽകൽ എന്നിവയായിരുന്നു പാക്കേജ് വാഗ്ദാനങ്ങൾ. പകരം നൽകിയ ഭൂമിയിൽ 52 കുടുംബങ്ങൾ വീടുകൾ വെച്ചെങ്കിലും നിരവധി പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടാൻ തുടങ്ങിയതോടുകൂടി പകരം നൽകിയ സ്ഥലങ്ങളെപ്പറ്റി 2019-ൽ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് നടത്തിയ പഠനത്തിൽ നിർമാണത്തിന് യോജിക്കാത്തതും വാസയോഗ്യമല്ലാത്തതുമായ സ്ഥലങ്ങളാണവയെന്ന റിപ്പോർട്ട് എത്രമാത്രം അശ്രദ്ധമായാണ് ഭരണകൂടം

ഒരു ജനതയെ വഴിയാധാരമാക്കിയത് എന്നതിന് മികച്ച തെളിവാണ്. കഴിഞ്ഞ പതിനാല് വർഷങ്ങളായി തീരാദുരിതമനുഭവിക്കുന്ന ജനതയായി തീർന്ന മൂലമ്പിള്ളി ജനത ഓരോ വർഷവും പത്രമാധ്യമങ്ങളിലെ വാർത്താ കോളങ്ങളിൽ മാത്രം സ്മരിക്കപ്പെടുന്നവരായി ഒരുക്കപ്പെടുന്നു.

തീരങ്ങളെ കാർന്നു തിന്നുന്ന കരിമണൽ വനനങ്ങൾ

1955-ൽ എൺപത്തി ഒൻപതര ചതുരശ്ര കിലോ മീറ്റർ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു മത്സ്യത്തൊഴിലാളി ഗ്രാമമായ ആലപ്പാട് പഞ്ചായത്ത് ഇന്ന് ഏഴര ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിലേയ്ക്ക് ചുരുക്കപ്പെട്ടുവെങ്കിൽ അതിന് ഉത്തരം ഒന്നേയുള്ളൂ-കരിമണൽ വനനം. 1909-ൽ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നും കയറ്റുമതി ചെയ്യപ്പെട്ട കയർ ഉല്പന്നങ്ങളിൽ മോണോസൈറ്റിന്റെ തരികൾ അന്ന് അതിനെപ്പറ്റി ഗഹനമായി പഠിക്കുകയായിരുന്ന ജർമ്മൻ രസതന്ത്ര ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഹെർഷോംബെർഗ് കണ്ടെത്തി. കയറുല്പന്നങ്ങളിലെ കറുത്ത മണൽ തരികളെ തേടി അദ്ദേഹം ഇറങ്ങി തിരിച്ചു. ആ പര്യവേഷയാത്ര അവസാനിച്ചത് മേൽപറഞ്ഞ കയർ ഉല്പന്നങ്ങൾ കയറ്റുമതി ചെയ്യപ്പെട്ട മണവാളുകുറിച്ചിയിലാണ്. അവിടെ നിന്ന് ആലപ്പുഴവരെ നീണ്ടുകിടക്കുന്ന കറുത്ത മണൽത്തീരം അനുശാസ്ത്രത്തിലെ മോണോസൈറ്റ്, ഇൽമൈനൈറ്റ് പോലുള്ള ധാതുക്കളാൽ സമ്പുഷ്ടമാണെന്ന് കണ്ടെത്തി. 1932-ൽ സുകാരി മേഖലയിൽ തുടങ്ങിയ വനന പ്രക്രിയകൾ പതിയെ റെയർ എർത്ത്, കെ.എം.എൽ. പോലുള്ള പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു. ലോകത്തിൽ നിലവിലുള്ള ഇൽമൈനൈറ്റ് നിക്ഷേപങ്ങളിൽ 60 ശതമാനത്തിലേറെ ടൈറ്റാനിയം സാന്ദ്രത ലഭിക്കുന്നത് കൊല്ലം ജില്ലയിലെ ചവറയിൽ നിന്നാണ്. കേരളത്തിലെ ഭൂപരിസ്ഥിതി ഈ അമൂല്യ ധാതു നിക്ഷേപത്തിന് വഴിയൊരുക്കുന്നു. മലനാട്ടിലെയും ഇടനാട്ടിലെയും പാറകൾ പൊടിഞ്ഞ് മണൽ പുഴയിലൂടെ ഒഴുകി വന്ന് കടലിൽ എത്തുന്നു. കടൽ തീരമാലകളുടെയും കാറ്റിന്റെയും പ്രവർത്തനത്താൽ അത്തരം സ്ഥലങ്ങൾ ധാതുനിക്ഷേപങ്ങൾ നിറഞ്ഞയിടമായി തീരുന്നു. ഈ ധാതുനിക്ഷേപങ്ങളെ കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാന ധാതുഘനന സ്ഥാപനങ്ങൾ മത്സരിച്ച് കൈക്കലാക്കുന്നു. വികസനത്തിന്റെ പേരിലാണ് ഇവയൊക്കെ നടക്കുന്നതെങ്കിലും കൊല്ലം ജില്ലയുടെ വടക്കൻ തീരങ്ങളും ആലപ്പുഴ ജില്ലയുടെ തെക്കൻ തീരങ്ങളും ഈ ധാതുനിക്ഷേ

1955-ൽ
എൺപത്തി ഒൻപതര
ചതുരശ്ര കിലോ മീറ്റർ
ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു
മത്സ്യത്തൊഴിലാളി ഗ്രാമ
മായ ആലപ്പാട് പഞ്ചായത്ത്
ഇന്ന് ഏഴര ചതുരശ്ര
കിലോമീറ്ററിലേയ്ക്ക്
ചുരുക്കപ്പെട്ടുവെങ്കിൽ
അതിന് ഉത്തരം
ഒന്നേയുള്ളൂ-
കരിമണൽ വനനം.

പത്തിന്റെ നിയന്ത്രണമില്ലാത്ത അമിത ചൂഷണം മൂലം പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുന്നു. അങ്ങനെ അവിടെ വസിക്കുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തിന്റെ തൊഴിൽജീവിതം ഇല്ലാതാകുന്നു. അതിനോടൊപ്പം അവർ തീരത്ത് വസിക്കുന്ന ഭവനങ്ങളും വാസയോഗ്യമല്ലാതായി നശിച്ചു പോകുന്നതിന്റെ നിസ്സഹായ സാക്ഷികളായി തീരുന്നു. അതിലോല പരിസ്ഥിതി പ്രദേശങ്ങളായ തീരങ്ങളിൽ നിന്നും ടൺ കണക്കിന് കരിമണൽ വനനം ചെയ്തു കൊണ്ടു പോയി രൂപപ്പെടുന്ന ഗർത്തങ്ങളിൽ പകരം മണൽ നിറച്ച് ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെ സന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്താൻ ശ്രമിക്കാതെ കണ്ടൽകാടും തീരത്തിലെ ആവാസ വ്യവസ്ഥയും തച്ചുടച്ച് മുന്നോട്ട് നീങ്ങുന്ന വികസന പദ്ധതികൾ എല്ലാത്തരത്തിലും ഞെരുക്കങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് അവിടുത്തെ അടിസ്ഥാന ജനതയായി നിലകൊള്ളുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെയാണ്. കൊല്ലം ജില്ലയിലെ നീണ്ടകരമുതൽ കരൂനാഗപ്പള്ളി വരെ 177 ഹെക്ടർ സ്ഥലം കടലിനടിയിൽ ആയെന്നാണ് ആറ്റോമിക് മിനറൽസ് ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെ റിപ്പോർട്ടുകളിൽ പറയപ്പെടുന്നത്. വർഷങ്ങളായി തങ്ങളുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെ തകർച്ചയും തൊഴിൽ നഷ്ടവും തൊഴിലിടത്തിന്റെ നാശവും തീരശോഷണവും ഉയർത്തിക്കാട്ടി അവർ നടത്തുന്ന പ്രതിഷേധങ്ങൾ ഇടയ്ക്ക് മാത്രം ഉയർന്നു വരുന്നത്

മാധ്യമങ്ങൾ പ്രളയ സമയങ്ങളിൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ സ്മരിക്കുമ്പോൾ മാത്രമാണ്. തോട്ടങ്ങളിൽ മുതൽ നീണ്ടകരവരെ നീളുന്ന തീരം കോടികൾ വില മതിക്കുന്ന ധാതുസമ്പത്തിന്റെ കരിമണൽ ഖനിയായി നിലകൊള്ളുമ്പോൾ ഒരു സാധാരണ പൗരന്റെ പ്രാഥമിക അവകാശങ്ങളായ ജീവിക്കാനും തൊഴിലെടുക്കാനുമുള്ള അവകാശങ്ങൾ വികസനത്തിന്റെ മുൻപിൽ നിർബന്ധിത അടിയന്തര വയ്ക്കേണ്ടിവരുന്ന അവസ്ഥ കേരളത്തിലെ അഭിവൃദ്ധി വികസന നാഗരിക സമൂഹം കണ്ടില്ലെന്ന് നടിക്കുകയാണ്. തങ്ങളും തങ്ങളുടെ പൂർവികരും ജനിച്ചു വളർന്ന മണ്ണ് കരിമണലിന്റെ പേരിൽ ചൂഷണത്തിന് വിധേയമാകുമ്പോഴും തച്ചുടയ്ക്കപ്പെടുന്ന ആവാസ വ്യവസ്ഥ ഖനനത്തിനുശേഷം പുനർസൃഷ്ടിക്കപ്പെടണം എന്ന നിയമവ്യവസ്ഥകൾ മനുപൂർവ്വം ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് അവയെല്ലാം നിർബന്ധിത മറവിയ്ക്കു വിധേയമാക്കി അപ്പാടെ അവഗണിക്കുമ്പോൾ അവശേഷിക്കുന്ന ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ തുരുത്തുകളിൽ നിന്ന് നിസ്സഹായരായി അതിജീവനത്തിന്റെ നിലവിളികൾ തീർക്കുകയാണവർ.

വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖത്തിന്റെ ആശങ്കകൾ നിറഞ്ഞ മറുപക്ഷം

ഏറെ കൊട്ടിഘോഷിച്ച് തുടക്കം കുറിക്കപ്പെട്ട വല്ലാർപാടം കണ്ടെയ്നർ ടെർമിനൽ നഷ്ടങ്ങളുടെ കണക്കുകൾ മാത്രം കാട്ടിടുമ്പോൾ "ഇതൊന്നു വന്നാൽ കേരളം രക്ഷപ്പെട്ടു" എന്ന സ്ഥിരം പല്ലവി വികസനത്തിന്റെ പച്ചക്കൊടിയിൽ തഴച്ചു വളരുന്ന ഒരു സംരംഭമാണ് വിഴിഞ്ഞം അന്താരാഷ്ട്ര തുറമുഖം. ഒരു കോർപൊറേറ്റ് തമ്പുരാനു മുൻപിൽ കേരളത്തിലെ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളും രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളും അതിന്റെ വികസന മരങ്ങളായ നേതാക്കളും എങ്ങനെ മുട്ടുമടക്കി സർവതും ഒരുക്കിനൽകി അരിയിട്ട് വാഴിക്കുന്നു എന്നതിന്റെ നഗ്നമായ തെളിവാണ് വിഴിഞ്ഞത്ത് സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യയിൽ കടൽതീരമാലയിൽ നിന്ന് വൈദ്യുതി ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ സംരംഭം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത് വിഴിഞ്ഞം തീരത്താണ്. സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതിനു ശേഷം കുറച്ച് വൈദ്യുതി ഉത്പാദിപ്പിച്ച് പതിയെ ടർബൈനെ തിരമാല കൊണ്ടുപോയി പദ്ധതി പൂട്ടിക്കെട്ടിയ ചരിത്രമാണ് പിന്നീട് കാണാനായത്. അത്രത്തോളം ശക്തമാണ് വിഴിഞ്ഞത്തെ തിരമാലകൾ. വിഴിഞ്ഞത്തെ ജനതയെ ഏറ്റവും അടുത്തറിയുന്ന ആളെന്ന നിലയിൽ ആ ജനതയുടെ നിലവിളികളിലും

ആനന്ദങ്ങളിലും ഞാൻ സാക്ഷിയായി നിലകൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. കടലിനോട് ചേർന്നു നിൽക്കുന്ന മത്സ്യബന്ധന തൊഴിലും സംസ്കാരവുമായി സ്വീകരിച്ച് ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമായി തീർത്ത ഒരു ജനത. അതായത് അവരുടെ വിശ്വാസവും ജീവിതവും കടൽ തനിമയാണ്. വിഴിഞ്ഞത്തെ അപൂർണ്ണ നിർമ്മിതിയായ ഫിഷിംഗ് ഹാർബറിലാണ് പോർച്ചുഗീസുകാലത്ത് പണി കഴിപ്പിക്കപ്പെട്ട ദൈവാലയം നിലകൊള്ളുന്നത്. കൈയിൽ കപ്പലേന്തി നിൽക്കുന്ന പരിശുദ്ധ സിന്ധുയാത്രാ മാതാവാണ് ആ തീരത്തിന്റെ സ്വർഗീയ മധ്യസ്ഥ. ആഴിയിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നവരുടെ സംരക്ഷകയെന്നതിന്റെ പ്രതീകമാണ് ആ നാമം. കടലിലേക്ക് കുതിച്ചുപായുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ ഔപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഡിഗ്രികളുടെ ലോകത്ത് പിന്നിലാണെങ്കിലും മത്സ്യബന്ധന രംഗത്ത് കടലിനെയും കാലാവസ്ഥയെയും അറിയുന്ന അവരുടെ തനതായ വിജ്ഞാനശാഖ പേറുന്നവരാണ്. മഴയും കാറ്റും കോളും ദിശയും കൃത്യമായി പ്രവചിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന മനുഷ്യർ. എന്നാൽ ഇവിടുത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതി അവരെ അജ്ഞരും സംസ്കാരമില്ലാത്തവരുമായി വിധിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ നേർച്ചിത്രം എന്റെ വിദ്യാർഥിക്കാലത്ത് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ബസ് യാത്രകളിൽ അവർ നേരിട്ടിരുന്ന അവഹേളനങ്ങൾക്കും ഇറക്കിവിടലുകൾക്കും നേരിട്ട് സാക്ഷിയാകാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 2018-ലെ പ്രളയത്തിനു മുൻപുവരെ വിലയില്ലാ ജനതയായി അവർ നിലകൊണ്ടു. തങ്ങളുടെ മക്കളെങ്കിലും ഇത്തരം വിവേചനങ്ങളും ദുരിതങ്ങളും അനുഭവിക്കരുത് എന്ന ബോധ്യത്തിൽ തൊഴിൽ എന്ന മുന്നക്ഷരത്തെ പ്രതി അത് തങ്ങളുടെ തലമുറകൾക്ക് ലഭിക്കും എന്ന ചിന്തയിൽ തൊഴിലിടമായ കടലിൽ ഒരു ബഹു കുറ്റൻ തുറമുഖം ഉയർന്നു വരുന്നതിനെ പുത്തൻ കാണാൻ ദേശമായി അവർ സ്വപ്നംകണ്ടിരുന്നു. ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്തുന്ന സ്വപ്ന പദ്ധതിയിൽ തങ്ങളുടെ മക്കൾ തൊഴിലെടുത്ത് ജീവിക്കുന്ന തോർത്ത് ആനന്ദിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ തുറമുഖമെന്ന ആ കാണാൻ ദേശത്തിനായി കോർപൊറേറ്റ് ഭീമൻ കടലിൽ കല്ലിട്ട് തീർക്കുന്ന പുലിമുട്ട് തങ്ങളുടെ കടലിനെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥയെയും തകർക്കുന്നതാണ് കണ്ടു നിൽക്കേണ്ടി വരുന്നത്. പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റെ തെക്കൻ തീരം വർധിക്കുകയും വടക്കൻ തീരങ്ങളിൽ തീരശോഷണം പെട്ടെന്ന് സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയ അവരെ ചിന്തിപ്പിച്ചു. രണ്ട്

മാധ്യമങ്ങൾ പ്രളയ സമയങ്ങളിൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ സ്മരിക്കുമ്പോൾ മാത്രമാണ്. തോട്ടങ്ങളിൽ മുതൽ നീണ്ടകരവരെ നീളുന്ന തീരം കോടികൾ വിലമതിക്കുന്ന ധാതുസമ്പത്തിന്റെ കരിമണൽ ഖനിയായി നിലകൊള്ളുമ്പോൾ ഒരു സാധാരണ പാരമ്പര്യപ്രാഥമിക അവകാശങ്ങളായ ജീവിക്കാനും തൊഴിലെടുക്കാനുമുള്ള അവകാശങ്ങൾ വികസനത്തിന്റെ മുൻപിൽ നിർബന്ധിത അടിയറവ് വയ്ക്കേണ്ടിവരുന്ന അവസ്ഥ കേരളത്തിലെ അഭിനവ വികസന നാഗരിക സമൂഹം കണ്ടില്ലെന്ന് നടിക്കുകയാണ്. തങ്ങളും തങ്ങളുടെ പൂർവികരും ജനിച്ചു വളർന്ന മണ്ണ് കരിമണലിന്റെ പേരിൽ ചൂഷണത്തിന് വിധേയമാകുമ്പോഴും തച്ചുടയ്ക്കപ്പെടുന്ന ആവാസ വ്യവസ്ഥ ഖനനത്തിനുശേഷം പുനർസൃഷ്ടിക്കപ്പെടണം എന്ന നിയമവ്യവസ്ഥകൾ മനഃപൂർവ്വം ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് അവയെല്ലാം നിർബന്ധിത മറവിയ്ക്കു വിധേയമാക്കി അപ്പാടെ അവഗണിക്കുമ്പോൾ അവശേഷിക്കുന്ന ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ തുരുത്തുകളിൽ നിന്ന് നിസ്സഹായരായി അതിജീവനത്തിന്റെ നിലവിളികൾ തീർക്കുകയാണവർ.

വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖത്തിന്റെ ആശങ്കകൾ നിറഞ്ഞ മറുപക്ഷം

ഏറെ കൊട്ടിഘോഷിച്ച് തുടക്കം കുറിക്കപ്പെട്ട വല്ലാർപാടം കണ്ടെയ്നർ ടെർമിനൽ നഷ്ടങ്ങളുടെ കണക്കുകൾ മാത്രം കാട്ടിടുമ്പോൾ "ഇതൊന്നു വന്നാൽ കേരളം രക്ഷപ്പെട്ടു" എന്ന സ്ഥിരം പല്ലവി വികസനത്തിന്റെ പച്ചക്കൊടിയിൽ തഴച്ചു വളരുന്ന ഒരു സംരംഭമാണ് വിഴിഞ്ഞം അന്താരാഷ്ട്ര തുറമുഖം. ഒരു കോർപൊറേറ്റ് തമ്പുരാനു മുൻപിൽ കേരളത്തിലെ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളും രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളും അതിന്റെ വികസന മരങ്ങളായ നേതാക്കളും എങ്ങനെ മുട്ടുമടക്കി സർവതും ഒരുക്കിനൽകി അരിയിട്ട് വാഴിക്കുന്നു എന്നതിന്റെ നഗ്നമായ തെളിവാണ് വിഴിഞ്ഞത് സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യയിൽ കടൽതീരമാലയിൽ നിന്ന് വൈദ്യുതി ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ സംരംഭം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത് വിഴിഞ്ഞം തീരത്താണ്. സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതിനു ശേഷം കുറച്ച് വൈദ്യുതി ഉത്പാദിപ്പിച്ച് പതിയെ ടർബൈനെ തിരമാല കൊണ്ടുപോയി പദ്ധതി പൂട്ടികെട്ടിയ ചരിത്രമാണ് പിന്നീട് കാണാനായത്. അത്രത്തോളം ശക്തമാണ് വിഴിഞ്ഞത്തെ തിരമാലകൾ. വിഴിഞ്ഞത്തെ ജനതയെ ഏറ്റവും അടുത്തറിയുന്ന ആളെന്ന നിലയിൽ ആ ജനതയുടെ നിലവിളികളിലും

ആനന്ദങ്ങളിലും ഞാൻ സാക്ഷിയായി നിലകൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. കടലിനോട് ചേർന്നു നിൽക്കുന്ന മത്സ്യബന്ധനം തൊഴിലും സംസ്കാരവുമായി സ്വീകരിച്ച് ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമായി തീർത്ത ഒരു ജനത. അതായത് അവരുടെ വിശ്വാസവും ജീവിതവും കടൽ തനിമയാണ്. വിഴിഞ്ഞത്തെ അപൂർണ്ണ നിർമ്മിതിയായ ഫിഷിംഗ് ഹാർബറിലാണ് പോർച്ചുഗീസുകാലത്ത് പണി കഴിപ്പിക്കപ്പെട്ട ദൈവാലയം നിലകൊള്ളുന്നത്. കൈയിൽ കപ്പലേന്തി നിൽക്കുന്ന പരിശുദ്ധ സിന്ധുയാത്രാ മാതാവാണ് ആ തീരത്തിന്റെ സ്വർഗീയ മധ്യസ്ഥ. ആഴിയിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നവരുടെ സംരക്ഷകയെന്നതിന്റെ പ്രതീകമാണ് ആ നാമം. കടലിലേയ്ക്ക് കുതിച്ചുപായുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ ഔപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഡിഗ്രികളുടെ ലോകത്ത് പിന്നിലാണെങ്കിലും മത്സ്യബന്ധനരംഗത്ത് കടലിനെയും കാലാവസ്ഥയെയും അറിയുന്ന അവരുടെ തനതായ വിജ്ഞാനശാഖ പേറുന്നവരാണ്. മഴയും കാറ്റും കോളും ദിശയും കൃത്യമായി പ്രവചിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന മനുഷ്യർ. എന്നാൽ ഇവിടുത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതി അവരെ അജ്ഞരും സംസ്കാരമില്ലാത്തവരുമായി വിധിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ നേർച്ചിത്രം എന്റെ വിദ്യാർഥിക്കാലത്ത് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ബസ് യാത്രകളിൽ അവർ നേരിട്ടിരുന്ന അവഹേളനങ്ങൾക്കും ഇറക്കിവിടലുകൾക്കും നേരിട്ട് സാക്ഷിയാകാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 2018-ലെ പ്രളയത്തിനു മുൻപുവരെ വിലയില്ലാ ജനതയായി അവർ നിലകൊണ്ടു. തങ്ങളുടെ മക്കളെങ്കിലും ഇത്തരം വിവേചനങ്ങളും ദുരിതങ്ങളും അനുഭവിക്കരുത് എന്ന ബോധ്യത്തിൽ തൊഴിൽ എന്ന മുന്നക്ഷരത്തെ പ്രതി അത് തങ്ങളുടെ തലമുറകൾക്ക് ലഭിക്കും എന്ന ചിന്തയിൽ തൊഴിലിടമായ കടലിൽ ഒരു ബഹു കുറ്റൻ തുറമുഖം ഉയർന്നു വരുന്നതിനെ പുത്തൻ കാനാൻ ദേശമായി അവർ സ്വപ്നംകണ്ടിരുന്നു. ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്തുന്ന സ്വപ്ന പദ്ധതിയിൽ തങ്ങളുടെ മക്കൾ തൊഴിലെടുത്ത് ജീവിക്കുന്ന തോർത്ത് ആനന്ദിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ തുറമുഖമെന്ന ആ കാനാൻ ദേശത്തിനായി കോർപൊറേറ്റ് ഭീമൻ കടലിൽ കല്ലിട്ട് തീർക്കുന്ന പുലിമുട്ട് തങ്ങളുടെ കടലിനെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥയെയും തകർക്കുന്നതാണ് കണ്ടു നിൽക്കേണ്ടി വരുന്നത്. പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റെ തെക്കൻ തീരം വർധിക്കുകയും വടക്കൻ തീരങ്ങളിൽ തീരശോഷണം പെട്ടെന്ന് സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയ അവരെ ചിന്തിപ്പിച്ചു. രണ്ട്

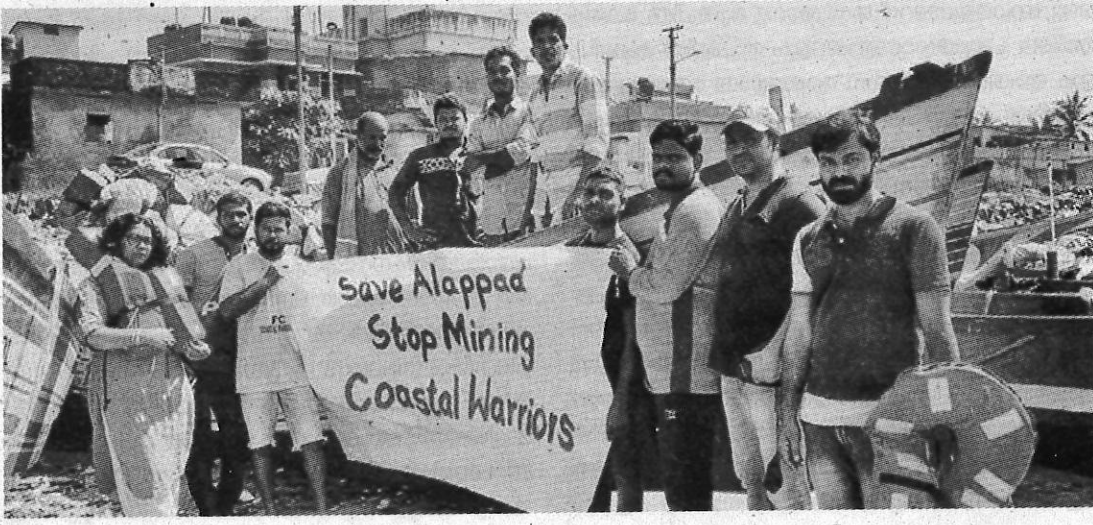
ലക്ഷത്തോളം വരുന്ന ചെറുകിട മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ തൊഴിൽ, തുറമുഖ പൂർത്തീകരണത്തിനു ശേഷം എങ്ങനെയായിരിക്കുമെന്ന് ആശങ്ക ഉയരുന്നത് ഒരു പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖലയായി അവിടെ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തപ്പെടുമ്പോൾ തീരക്കടലിലെ മത്സ്യബന്ധനം നിരോധിക്കപ്പെടും എന്ന ഭയംമുലമാണ്. ഫിസിബിലിറ്റി സ്റ്റഡി പ്രകാരം നഷ്ടവുമല്ല ലാഭവുമല്ല എന്ന നിലയിൽ മുന്നോട്ട് പോകുന്ന തുറമുഖത്തിന്റെ നടത്തിപ്പിന് വരുന്ന കമ്പനിയ്ക്ക് ഇതര വരുമാനം എന്ന നിലയിൽ വൻകിട സാധങ്ങൾ ഉയരുന്ന ഒരു റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് നിക്ഷേപം ഉണ്ടാകുമെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. അടിമലത്തുറമുഖത്ത് പൂവാർ വരെ വലിയ തീരംവയ്ക്കലും എന്നാൽ വടക്കൻ പ്രദേശങ്ങളായ ശംഖുമുഖം മുതൽ വേളി വരെ തീരശോഷണവും സംഭവിക്കുന്നതിന് ഈ തുറമുഖ നിർമ്മാണ പ്രക്രിയയുമായി ബന്ധമില്ലെന്ന് സ്ഥാപിക്കാനാണ് സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾക്ക് താല്പര്യം.

തീരശോഷണം സംഭവിക്കുന്ന വലിയതുറയിലെയും വെട്ടുകാടിലെയും ശംഖുമുഖത്തെയും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ ഭവനങ്ങൾ കടൽ എടുത്ത് പോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ കടലിനോട് മല്ലിട്ട് സ്വന്തം അധ്വാനത്തിൽ പണിത ഭവനങ്ങൾ നഷ്ടമായി തീരത്തു നിന്നും സിമന്റ് ഗോഡൗണുകളിലേയ്ക്ക് അഭയാർഥികളെപ്പോലെ തെരുങ്ങിയ സാഹചര്യങ്ങളിൽ കഴിയേണ്ടി വരുന്ന ജീവിതങ്ങളായി അവർ തീരുന്നു. അതിനോടൊപ്പം വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന മണ്ണെണ്ണ വില, കുറഞ്ഞു വരുന്ന മത്സ്യ ലഭ്യതയുടെ മുൻപിൽ തട്ടി ചിലവ് വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ മത്സ്യത്തൊഴിലാ

ളികളുടെ ജീവിതം ദുസ്സഹമായി തീരുന്നു. ഹാർബർ എന്നാൽ ഏതു കാലാവസ്ഥയിലും സുരക്ഷിതമായി മത്സ്യബന്ധനത്തിനായി പോയി മടങ്ങി വരാനുള്ള ഇടമാണ്. എന്നാൽ തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ വടക്ക് മുതലപ്പെഴാഴിയെന്ന മത്സ്യബന്ധന ഹാർബർ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ കൊലകളുമായി തീർന്ന അശാസ്ത്രീയ നിർമ്മിതിയാണ്. പ്രസ്തുത ഹാർബറിന്റെ പുലിമുട്ട് കവാടത്തിൽതന്നെ തിരമാലകൾ അടിച്ചു കയറി അതിവ അപകടം പിടിച്ചതായി തീരുമ്പോൾ ഇതുവരെ ഏകദേശം അറുപതോളം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ ജീവനുകൾക്ക് അശാസ്ത്രീയതയുടെ രക്തസാക്ഷികളായി തീരേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്. അത്രത്തോളം നിലനിൽപ്പിന്റെ പ്രശ്നമാണ് മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇതിലൊന്നും വേണ്ട ശ്രദ്ധ നൽകാതെ നിയമസഭയിൽ വായിക്കുന്ന ബഡ്ജറ്റുകളിൽ രണ്ടായിരം കോടിയും അയ്യായിരം കോടിയും കടലാസ് പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ മാത്രം നടത്തുകയാണ് സർക്കാർ. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കുക മാത്രമല്ല മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ കടലിൽ വികസന ചാപ്പ കൊണ്ട് പണിതുയർത്തുന്ന സാധത്തിന് നൽകുന്ന പരിഗണനപോലും കടലിന്റെ മക്കളായ ഈ പൗരൻമാർക്ക് നൽകുന്നില്ല എന്നതാണ് യാഥാർഥ്യം.

വിഴിഞ്ഞം ജനബോധന യാത്രയും സഭയും

കേരളത്തിലെ ജനസംഖ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ നോക്കുമ്പോൾ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളിലെ കത്തോ

ലിക്കാ വിശ്വാസി സാന്നിധ്യം ഉൾപ്പെടുമ്പോൾ ലത്തീൻ കത്തോലിക്കാ സഭയിലൂടെയാണ് അതായത് കേരള ലത്തീൻ കത്തോലിക്കാ സഭയിലെ ബഹുഭൂരിപക്ഷ ജനതയും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളാണ്. നിലവിൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹംതന്നെ നിലനിൽപ്പിനും അതിജീവനത്തിനുമായി പോരാടുമ്പോൾ തന്റെ സഭാമക്കളുടെ കണ്ണീർ കണ്ടില്ലെന്ന് നടിക്കാൻ കേരള ലത്തീൻ കത്തോലിക്കാ സഭാ നേതൃത്വത്തിന് സാധിക്കില്ല. തിരുവനന്തപുരം ലത്തീൻ അതിരൂപതയുടെ വിശ്വാസിസമൂഹത്തിൽ പകുതിയിലേറെയും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളാണ്. അതിനാൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉയർത്തിക്കാട്ടി അവരുടെ ശബ്ദമായി തിരുവനന്തപുരം ലത്തീൻ അതിരൂപത മെത്രാപ്പോലീത്തായും വൈദികരും സന്യാസ സമൂഹങ്ങളും അലോചനയും ഒന്നടങ്കം ഒരേ മനസ്സും ശരീരവുമായി സമര പരിപാടികളുമായി മുന്നോട്ടുവന്നു. എഴ് ആവശ്യങ്ങൾ ഉന്നയിച്ച് ആദ്യം സെക്രട്ടേറിയേറ്റ് പടിക്കൽ നടത്തി വന്ന സമര പരിപാടികളെ സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾ കണ്ടില്ലെന്നു നടിച്ചു. തുടർന്ന് തുറമുഖ പദ്ധതി പ്രദേശത്തേക്ക് സമരം വ്യാപിപ്പിച്ചു. അതിനെ രാപകൽ സമരമായും നിരാഹാരമായും അതിശക്തമായി മുന്നോട്ട് നയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും റീത്ത് വ്യത്യാസമില്ലാതെ കേരള കത്തോലിക്കാ സഭ പിന്തുണകളുമായി ജനസാഗരമായി എത്തിച്ചേർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കേരള ലത്തീൻ മെത്രാൻ സമിതിയും കേരള റീജിയൻ ലാറ്റിൻ കാത്തലിക് കൗൺസിലും ഈ വിഷയത്തെ അതിവ ഗൗരവത്തോടെ സമീപിച്ചപ്പോൾ കേരള കത്തോലിക്കാ മെത്രാൻ സമിതി അതിനുവേണ്ട എല്ലാ പിന്തുണയും നൽകി കേരള കത്തോലിക്കാ സഭയുടെ ശബ്ദം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കായി ഉയർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. സെപ്റ്റംബർ 14 മുതൽ 18 വരെ എറണാകുളം മുലമ്പിള്ളിമുതൽ തിരുവനന്തപുരം വിഴിഞ്ഞംവരെ കെ.ആർ.എൽ.സി.സി.യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തിയ ജനബോധന യാത്ര ജാതി മത ഭേദമന്യേ കടലിനെ ആശ്രയിച്ചു കഴിയുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ മുഖ്യധാരയിൽ ഏകോപിപ്പിച്ച് കൊണ്ടുവരികയും അവയ്ക്ക് പരിഹാരം കാണുകയും ചെയ്യുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയായിരുന്നു. ബഹുജനപങ്കാളിത്തമുള്ള ഒരു സമര പരിപാടിയായി വിഴിഞ്ഞം ജനബോധന യാത്ര പരിണമിച്ചു എന്നതിന്റെ തെളിവായിരുന്നു യാത്രയുടെ സമാപനവേദിയായ തുറമുഖ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സമുദ്രത്തെ

സാക്ഷി നിർത്തി രൂപപ്പെട്ട ജനസാഗരം. സമൂഹത്തിലെ അടിസ്ഥാന ജനതയായ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ പലവിധ പ്രശ്നങ്ങളിലൂടെ ഉൻമൂലനം ചെയ്യപ്പെടാൻ പോകുന്നു എന്ന യാഥാർത്ഥ്യം കേരള കത്തോലിക്കാ സഭ ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നിലനിൽപ്പിന്റെയും അതിജീവനത്തിന്റെയും ഈ സമരം വിഴിഞ്ഞത്തിന്റെ മാത്രം ശബ്ദമല്ല മറിച്ച് കേരളത്തിലെ സകല മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെയും അതിജീവനസമരമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു.

ഉപസംഹാരം

തൊഴിലാളി വിപ്ലവങ്ങൾ ഉയർന്നു വന്ന തൊഴിലാളി പാർട്ടിയുടെ സ്വന്തം സർക്കാർ ഭരിക്കുന്ന കേരളമണ്ണിൽ നിലവിൽ ഏറ്റവും അതിരൂക്ഷമായ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുന്ന തൊഴിലാളിവർഗം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളാണ്. വികസനത്തിന്റെ ലേബലിൽ അവരുടെ തൊഴിലിടവും വാസകേന്ദ്രവുമായ കടലും കടൽത്തീരവും വാണിജ്യവൽകരിക്കപ്പെട്ട് കുടിയിറക്കപ്പെടുമ്പോൾ നിശബ്ദതയിൽ നിസ്സഹായരായി നിൽക്കായി അവർ കേഴുന്നു.

ഓഖിയിൽ സ്വന്തം കൂടപ്പിറപ്പുകളുടെ ജീവൻ നഷ്ടമായപ്പോൾ അവർ ഒറ്റയ്ക്കിരുന്ന് അവരുടെ വിശ്വാസ കേന്ദ്രങ്ങളായ ഇടവകപള്ളികൾക്കു മുന്നിലിരുന്ന് വിലാപത്തോടെ കരഞ്ഞിരുന്നു. അന്ന് കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പൊതുബോധം ഈ സാധുമനുഷ്യരെ അപ്പാടെ മറന്നു കളഞ്ഞു. എന്നാൽ മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നടന്ന പ്രളയത്തിൽ അവർ രക്ഷകരായി തീർന്നപ്പോൾ വീണ്ടും ഇങ്ങനെ യൊരു ജനത ഉണ്ടെന്ന് ഓർത്തെടുത്തു. അവരെ കേരളത്തിന്റെ 'രക്ഷാസൈന്യ' മെന്ന് വിളിച്ചു. പക്ഷേ, വെള്ളമിറങ്ങുന്നതു പോലെ അവർ മലയാളികളുടെ ഓർമകളിൽനിന്നും മറവിയിലേക്ക് വീണ്ടും എത്തപ്പെടുന്നു. തിരുവനന്തപുരം ലത്തീൻ അതിരൂപതയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്നു വരുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളി അതിജീവന സമരത്തെ മതവൽകരിച്ചും ജാതിപറഞ്ഞും ഒറ്റപ്പെടുത്താൻ വികസനവാദത്തിന്റെ ഉരുക്കുമുഷ്ടികൾ ഇറങ്ങി തിരിക്കുമ്പോൾ നിലവിൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണാൻ ഒപ്പനിൽക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ പൊള്ളയായ വാഗ്ദാനങ്ങൾ നൽകി വഞ്ചിച്ച് ഈ അടിസ്ഥാന വർഗത്തെ കുരുതി കൊടുത്ത് വിംശനാശത്തിനിരയാക്കരുതെ എന്ന് പൊതു സമൂഹത്തോട് അപേക്ഷിക്കുകയാണ് തീരത്തിന്റെ ഈ രക്ഷാസൈന്യം. ■